

گروه سلامت سالمندی

تاریخچه گروه

از سال ۱۳۹۲، دانشکده بهداشت وظیفه جذب دانشجویان کارشناسی ارشد سلامت سالمندی در دانشگاه علوم پزشکی تبریز را به عهده دارد. همچنین از سال ۱۳۹۶ با کسب مجوز جذب دانشجوی دکتری تخصصی سالمندشناسی توانست در این رشته تحصیلی نیز دانشجوی دکتری تخصصی جذب نماید.

در سال ۱۳۹۹ به صورت رسمی و مستقل گروه آموزشی "سلامت سالمندی" به عنوان یک گروه آموزشی مستقل در دانشکده بهداشت بنیاد نهاده شد. در این گروه تازه تاسیس دوره های تحصیلات تکمیلی در مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی در رشته های سلامت سالمندی و دکتری تخصصی سالمندشناسی ارائه می گردد. هدف نهایی این گروه بکارگیری بهترین شیوه های آموزشی جهت کمک به جوامع محلی و بین المللی در اتخاذ شیوه زندگی سالمندان است. در این گروه آموزشی ما خود را به ادغام رویکرد مبتنی بر شواهد علمی در فرآیندهای تدریس و یادگیری متعهد می دانیم تا از این طریق دانش آموختگان در آینده شغلی خود عملکرد موفقتری داشته باشند. همکاران هیئت علمی گروه در زمینه های مختلف علوم بهداشتی چون آموزش بهداشت، طب سالمندی، توانبخشی، مراقبت از سالمندان در خانه، جامعه و مراکز نگهداری، اخلاق پزشکی در دوران سالمندی، تغذیه، ارزیابی جامع سلامت در دوران سالمندی و آسیب پذیری فعالیت دارند و علاوه بر ارائه خدمات آموزشی به دانشجویان رشته های کارشناسی ارشد سلامت سالمندی و دکتری سالمندشناسی به دانشجویان سایر گروهها و رشته ها از جمله: بهداشت عمومی و آموزش بهداشت نیز خدمات آموزشی ارائه می نمایند. دوره های تحصیلی این گروه در مهرماه هر سال شروع می گردند. فارغ التحصیلان این رشته قادر به ارزیابی نیازها، اولویت بندی مشکلات و برنامه ریزی و اجرای مراقبتهای سلامت سالمندان خواهند بود. در دوره های تحصیلات تکمیلی گروه برای هر دانشجوی یک استاد راهنما در نظر گرفته می شود که راهنمایی علمی دانشجو را در طرح پژوهشی مربوط به پایان نامه تحصیلی مقطع کارشناسی ارشد و یا دکتری تخصصی به عهده می گیرد. همچنین حداقل یک نفر استاد مشاور نیز جهت ارائه کمک و راهنمایی کلی دانشجو در طرح پژوهشی مربوط به پایان نامه تحصیلی تعیین می گردد. برنامه آموزشی دوره های تحصیلات تکمیلی در این گروه آموزشی ترکیبی از دروس نظری و انجام یک طرح پژوهشی مستقل با هدایت اساتید راهنما می باشد. در پایان هر دوره تحصیلی در مقاطع تحصیلات تکمیلی دانشجو باید پایان نامه ای را بر اساس طرح پژوهشی اجرا شده تدوین و در یک جلسه

حضور از آن دفاع نماید. دانشجویانی که برای تحصیل در مقطع دکتری تخصصی پذیرفته می شوند در دو سال اول تحصیل دانشجوی رسمی دوره دکتری تخصصی محسوب نمی شوند و ادامه تحصیل آنان به عنوان دانشجوی مقطع دکتری تخصصی به موفقیت آنان در آزمون جامع که ترکیبی از آزمون کتبی و شفاهی برای بررسی صاحت علمی دانشجو برای ادامه تحصیل در مقطع دکتری تخصصی است بستگی خواهد داشت.

اعضای هیئت علمی گروه سلامت سالمندی

ردیف	نام و نام خانوادگی	دانشکده محل خدمت	سمت
۱	دکتر حسین مطلبی	بهداشت	مدیر گروه
۲	دکتر علی جنتی	مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی	عضو هیات علمی
۳	دکتر جلیل نظری	بهداشت	عضو هیات علمی
۴	دکتر حمید اله وردی پور	بهداشت	عضو هیات علمی
۵	دکتر وحید پاکپور	پرستاری و مامائی	عضو هیات علمی
۶	دکتر سعید صفیری	پزشکی	عضو هیات علمی
۷	مهندس عبدالرسول صفائیان	بهداشت	عضو هیات علمی
۸	دکتر علی حسین زینال زاده	پزشکی	عضو هیات علمی
۹	دکتر مریم ثقفی	تغذیه	عضو هیات علمی
۱۰	دکتر محمدرضا علیپور	پزشکی	عضو هیات علمی
۱۱	دکتر مصطفی اعرج خدائی	طب سنتی	عضو هیات علمی
۱۲	دکتر لیلا سالک ابراهیمی	پزشکی	عضو هیات علمی
۱۳	دکتر احمد کوشا	بهداشت	عضو هیات علمی
۱۴	دکتر جعفر معصومی کمانچ	توانبخشی	عضو هیات علمی
۱۵	دکتر رحیم خدایاری	مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی	عضو هیات علمی
۱۶	دکتر مژگان میرغفوروند	پرستاری و مامائی	عضو هیات علمی
۱۷	دکتر ناصر حوائی	توانبخشی	عضو هیات علمی

۱۸	دکتر فاطمه ضرغامی	بهداشت	عضو هیات علمی
۱۹	دکتر هاله واعظ	داروسازی	عضو هیات علمی

اهداف آموزشی

- ✓ تربیت نیروی انسانی متعهد، پاسخگو و متخصص با توجه به رسالت وزارت بهداشت، دانشگاه و دانشکده، در جهت تامین نیازهای جامعه و نظام ارائه خدمات سلامت در کشور با شناسایی نیازهای آموزشی اساتید و دانشجویان.
- نیاز سنجی آموزشی از دانش آموختگان دوره‌های تحصیلی ارائه شده در گروه جهت تعیین میزان انطباق محتوی آموزشی این رشته ها به مهارت‌های مورد انتظار برای فراهم ساختن مأموریت های ارائه شده دانشگاه، دانشکده و گروه و نیز نیازهای جامعه و بویژه حوزه سلامت سالمندان مطابق با ارزش ها و مسئولیت اجتماعی مورد انتظار به ترتیب اولویت
- نیازسنجی از مسئولین نظام ارائه خدمات سلامت و اساتید در جهت تعیین مهارت‌های مورد انتظار از دانش آموختگان دوره های تحصیلی ارائه شده در گروه بر اساس نیازهای جامعه و بویژه نظام سلامت سالمندی مطابق با ارزش ها و مسئولیت اجتماعی مورد انتظار به ترتیب اولویت
- استفاده از قابلیت‌های فن آوری دیجیتال برای ارائه حداقل ۳۰٪ از محتوی آموزشی دروس بصورت الکترونیکی (در شرایط غیر کرونایی).
- توجه به انتظارات تعیین شده از دانش آموختگان (توانمندیهای آموزشی، پژوهشی، مراقبتی، اجرایی و مدیریتی) دوره های تحصیلی مطابق اهداف دبیر خانه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی کشور.
- ✓ برنامه ریزی درسی دقیق و اصلاح مداوم آن با نظر سنجی از اساتید و دانشجویان
- ✓ نیاز سنجی و طراحی و اجرای دوره های آموزشی (حضور و مجازی) و پژوهشی مبتنی بر شواهد برای توانمند سازی آنها در حیطه های مختلف دانش و مهارت‌های مرتبط با ارتقاء سلامت
- عقد قرارداد همکاری متقابل با گروه‌های مرتبط جهت اجرای برنامه آموزشی (حضور و مجازی) و پژوهشی با هدف ارتقاء توانمندیهای فراگیران آموختگان (توانمندیهای آموزشی، پژوهشی، مراقبتی،

اجرائی و مدیریتی) بر اساس نیازهای جامعه و بویژه نظام سلامت مطابق با ارزش ها و مسئولیت اجتماعی مورد انتظار

- پذیرش دانشجو برای مقاطع تحصیلی مختلف جهت پاسخگویی به نیاز های جامعه و نظام سلامت و مطابق با ارزش ها و مسئولیت اجتماعی مورد انتظار.
- همکاری با بخشهای مرتبط نظام سلامت و سایر سازمانها در آموزش رفتارهای بهداشتی به عموم افراد جامعه جهت پاسخگویی به نیاز های جامعه و نظام سلامت و مطابق با ارزش ها و مسئولیت اجتماعی مورد انتظار.

✓ نظارت و پایش و ارزشیابی وضعیت تحصیلی دانشجویان

اهداف پژوهشی

- ✓ تولید و ارتقاء سطح کیفی مستندات علمی مبتنی بر شواهد و شرایط عینی جهت بکارگیری در سیاستگذاری های کلان کشور و تغییر سیاست های موجود مرتبط با سالمندان و تقویت نقش آنها در جامعه و پاسخ گویی به نیازهای علمی این حوزه
- هدایت حداقل ۶۰٪ پایان نامه های مربوط به دوره های آموزشی تحصیلات تکمیلی در جهت پژوهشهای کاربردی و برای حل مشکلات مربوط به جامعه و نظام ارائه خدمات سلامت.
- در حداقل ۴۰٪ از پایان نامه های Evidence Research Based استفاده از متدولوژی مبتنی بر مستندات علمی (مربوط به دوره های آموزشی تحصیلات تکمیلی).
- انتشار حداقل ۲۵٪ از یافته های پژوهشی مربوط به فعالیتهای علمی اعضای هیات علمی گروه در مجلات علمی یا بالاتر از دو IF. ضریب تاثیر
- ثبت و ارائه نتایج پایان نامه های مرتبط با تحصیلات تکمیلی ارائه شده در پایگاههای اطلاع رسانی وزارت متبوع و دانشگاه جهت تسهیل دسترسی به منابع علمی منتشر شده در گروه برای سایر پژوهشگران در سطح کشور و سطح بین المللی
- ثبت و ارائه نتایج پایان نامه های مرتبط با تحصیلات تکمیلی ارائه شده جهت استفاده مردم و ذینفعان (ترجمان دانش)

اهداف، راهبردها و سیاست های ارتباط با جامعه گروه سلامت سالمندی

ردیف	اهداف	راهبردها	سیاست های اجرایی
۱	ارتقای سطح فرهنگی جامعه در خصوص پدیده سالمندی	استفاده از ظرفیت های رسانه ها در راستای احیا و ارتقای منزلت سالمندان	استفاده برنامه های صدا و سیما برای معرفی موضوعات سالمندی
			جریان سازی و پایدارسازی موضوعات سالمندی در مباحث اجتماعی رسانه های جمعی
			استفاده از انجمن های علمی در راستای معرفی اهمیت موضوع سالمندی در رسانه های جمعی
			حمایت از برقراری و حفظ ارتباط سالمند با جامعه و جلوگیری از مجزا شدن سالمندان
			حمایت از ازدواج مناسب سالمندان
		بهره مندی از توان دستگاه های اجرایی و ظرفیت های بخش خصوصی، تعاونی و سازمان های مردم نهاد در راستای احیا و ارتقای منزلت سالمندان	پژوهش
			استفاده از ظرفیت های شهری برای ارائه موضوعات سالمندی
			استفاده از ظرفیت های دینی، فرهنگی و هنری در خصوص سالمندی
			لحاظ نمودن موضوعات سالمندی در محتوای آموزشی
			استفاده از ظرفیت های صندوق های بازنشستگی
			استفاده از ظرفیت های مراجع دانشگاهی و حوزوی
			بهره مندی از ظرفیت سازمان های مردم نهاد و ...
			شناسایی و معرفی معضلات سالمندی برای جامعه
			تبیین و ترویج سیاست ها و اقدامات پیشگیرانه و مقابله ای در خصوص تبعیض سنی در سطح فرد، خانواده و جامعه
			آموزش عموم جامعه به منظور حمایت و احترام سالمندان با تاکید بر حفظ استقلال و عزت نفس
			ایجاد فرصت های آموزش برای سالمندان
			جلوگیری از محروم سازی سالمندان از انواع خدمات
			تبیین و ترویج سیاست ها و اقدامات پیشگیرانه و مقابله ای در خصوص سالمند آزاری
			تبیین و ترویج سیاست ها و اقدامات پیشگیرانه و مقابله ای در خصوص پیری ستیزی
			حمایت از سیاست ها و اقدامات پیشگیری از شکاف نسلی
			پژوهش
			ترویج تکنولوژی های جدید آموزشی به منظور کسب دانش و مهارت های جدید
۲	توانمندسازی سالمندان	آموزش و مهارت آموزی فرد و مراقبین سالمندان	ترویج مهارت آموزی برای مدرسین سالمندان
			تلاش در جهت سواد آموزی سالمندان
			آگاهسازی سالمندان از حقوق خود
			پژوهش
	توسعه مشارکت اجتماعی سالمندان	ایجاد و توسعه محیط های توانمندساز	ترویج و حمایت از سیاست های محیط دوستدار سالمند
			افزایش دسترسی سالمندان به خدمات درمانی و توانبخشی
			پژوهش
	توسعه مشارکت اجتماعی سالمندان		مشارکت سالمندان در سیاست گذاری، برنامه ریزی و اجرای برنامه ها و تصمیم گیری های مربوط به سالمندان در امور خودشان
			حمایت از تشکل های سالمندان

				آمایش فضای کسب و کار و فعالیت های داوطلبانه
				تعیین ظرفیت های بالقوه سالمندان برای اشتغال
				ایجاد دسترسی به مشاوره اشتغال سالمندان
				تبیین برنامه های آمادگی بازنشستگی
				بسترسازی برای ایجاد فضاهای کسب و کار مبتنی بر مهارت بدون توجه به سن
				تاکید بر مهارت آموزی سالمندان
				تبیین برنامه های آمادگی بازنشستگی
				بازنگری سن بازنشستگی
				ایجاد هماهنگی و تعادل بین نسلی در محیط های کار
				دسترسی به تسهیلات مالی
				حمایت از فضای ارائه خدمات و محصولات تولیدی سالمندان
				ایمنی و امنیت محیط کار
				پژوهش
				تاکید بر خود مراقبتی
				ادغام خدمات پیشگیرانه در نظام شبکه
				افزایش دسترسی سالمندان به اقدامات پیشگیرانه سلامت
				ترویج سبک زندگی سالم در تمامی دوره های سنی
				جلب مشارکت بخش غیر دولتی در اقدامات پیشگیرانه
				پژوهش
				توسعه کمی و کیفی مراکز ارائه خدمات درمانی
				تاکید بر ارائه خدمات درمانی در محل زندگی
				جلب مشارکت بخش غیر دولتی در ارائه خدمات درمانی
				استفاده از فناوری های نوین برای بهبود ارائه خدمات
				بهبود دسترسی به دارو برای سالمندان
				غربالگری بیماریها و مشکلات شایع سالمندی
				پژوهش
				جلب مشارکت بخش غیر دولتی در ارائه خدمات توانبخشی
				تاکید بر ارائه خدمات توانبخشی در محل زندگی
				توسعه کمی و کیفی مراکز ارائه خدمات توانبخشی
				بهبود دسترسی به تجهیزات پزشکی و کمکی نوین در مراقبت از سالمندان
				پژوهش
				اولویت بندی گروههای مختلف جمعیت سالمند
				برقراری یارانه برای سالمندان نیازمند
				تامین حداقل حقوق و دستمزد برای سالمندان
				برقراری تخفیفات در برخورداری از خدمات عمومی
				حمایت از خدمات مشاوره ای مالی سالمندان
				پژوهش
				تبیین انواع مدل های مراقبتی از سالمندان
				اصلاح مدل های مراقبتی موجود از سالمندان
				توسعه و تقویت خدمات نگهداری از سالمندان
				توسعه کمی و کیفی اقدامات پیشگیرانه برای سالمندان
				حفظ و ارتقای سلامت جسمی، روانی و اجتماعی سالمندان
				توسعه کمی و کیفی خدمات درمانی سالمندان
				توسعه کمی و کیفی خدمات توانبخشی سالمندان
				تامین معشیت و خدمات مالی به سالمندان
				ارتقای سرمایه اجتماعی و حمایت های اجتماعی
				توسعه و تقویت خدمات نگهداری از سالمندان

			ایجاد و حمایت از مدل های کارآمد مراقبتی متناسب با نیاز سالمندان
			ترویج و حمایت از مدل های مراقبت در منزل از سالمندان مبتنی بر خانواده و مراقبین غیر رسمی
			آموزش مراقبین رسمی و غیر رسمی سالمندان
			حمایت بیمه ای از انواع مدل های مراقبت سالمندان
			پژوهش
۵	توسعه زیر ساختهای مورد نیاز در امور سالمندی	تامین سرمایه انسانی مورد نیاز	تربیت نیروی انسانی متخصص مبتنی بر نیاز سالمندان
			حمایت از پژوهش های کاربردی در زمینه موضوعات سالمندی
			جلب مشارکت سازمان های مردم نهاد و خیرین در امور سالمندی
			نهادینه سازی همکاری بین بخشی در قالب کمیته های استانی و شهرستانی
			تصمیم سازی مبتنی بر شواهد در قالب ساختار محیطی (از پایین به بالا)
	توسعه فناوری در خدمات رسانی به سالمندان	حمایت از پژوهش های توسعه ای و ارزیابی فناوری در رابطه با سالمندان	پژوهش
			حمایت از پژوهش های توسعه ای و ارزیابی فناوری در رابطه با سالمندان
			توسعه استفاده از فناوریهای نوین در مراقبت از سالمندان
			استفاده از فناوری توسعه خدمات برای سالمندان
			تبیین ساز و کارهای به کارگیری فناوری برای سالمندان
۶	امنیت مالی نظام حمایت از سالمندان	مدیریت اطلاعات و آمار سالمندان	حمایت از استفاده از فناوری در آموزش موضوعات سالمندی
			پژوهش
			تبیین ساز و کار تشکیل بانکهای اطلاعاتی سالمندان مبتنی بر نیاز
			تبیین مدل های تحلیل داده ها
			تمرکز اطلاعات و آمار سالمندی
	تأمین منابع مالی پایدار برای سالمندی	سیاستگذاری و برنامه ریزی مبتنی بر شواهد	پژوهش
			سیاستگذاری و برنامه ریزی مبتنی بر شواهد
			بازنگری قوانین و مقررات
	امنیت مالی نظام حمایت از سالمندان	کاهش پرداخت از جیب مردم (OOP) در برخورداری سالمندان از خدمات درمانی و توان بخشی	اختصاص درصدی از مالیات بر ارزش افزوده به نظام سالمندی
			استفاده از منابع هدفمندی یارانه ها برای نظام سالمندی
			استفاده از نظام بیمه ای
			پژوهش
			افزایش کمی و کیفی خدمات بیمه پایه و تکمیلی سالمندان
	تخصیص عادلانه و بهینه منابع مالی		افزایش کمی و کیفی خدمات تحت پوشش بیمه پایه و تکمیلی برای سالمندان

